

İMALAT PMI 52,8'E GERİLEDİ

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) anketinin eylül ayı sonuçları açıklandı. Eşik değer 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, **İSO Türkiye** imalat PMI eylülde, bir önceki aya göre 1,5 puan azalarak 52,8'e geriledi. Ağustosta 54,3 düzeyinde gerçekleşen endeks, düşmesine karşın sektörün faaliyet koşullarında güçlü iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Böylece faaliyet koşulları son 4 ay boyunca güçlenmiş oldu. IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Son PMI anketinden elde edilen en dikkat çekici gelişme, istihdam sağlama hızının güçlenmesi oldu. Kovid-19 kaynaklı daralmanın ardından talepte yaşanan iyileşme sürecinin yansıması olarak, imalatçıların istihdamı yeniden büyütme yönelik yatırımlara istekli oldukları görülüyor" dedi.

Toparlanma ivme kaybetti

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan **İs-tanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) eylülde 52,8'e geriledi. İmalatçıların aldıkları yeni siparişler ve üretim eylülde artmaya devam ederken, istihdam Şubat 2018'den bu yana en keskin büyümeyi kaydetti. Ancak alt endeksler imalatçılara gelen talepte ivme kaybına işaret etti. **9'da**

İmalat sanayinde toparlanma ivme kaybetti

İSTANBUL (Anayurt) - İmalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) eylülde 52,8'e gerileyerek haziran ayında başlayan toparlanmanın ivme kaybederek de olsa devam ettiğine işaret etti.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) eylülde 52,8'e geriledi. Nisan ayında 33,4 ile veri seti tarihinin en düşük seviyelerini gören İSO İmalat PMI Endeksi, mayıs, haziran ve temmuz aylarında 'V' şeklinde bir toparlanmayla salgın öncesi seviyeleri de geride bırakmıştı. Ağustos ayının ardından eylül ayındaki düşüşle birlikte endeks, büyümenin ivme kaybederek de olsa devam ettiğine işaret etti. Salgın etkisiyle, mart-mayıs aylarındaki daralmanın ardından İSO İmalat PMI, dört aydır büyümeye işaret eden 50 seviyesinin üzerinde yer alıyor.

İmalatçıların aldıkları yeni siparişler ve üretim Eylül'de artmaya devam ederken, istihdam Şubat 2018'den bu yana en keskin büyümeyi kaydetti. Ancak alt endeksler imalatçılara gelen talepte ivme kaybına işaret etti. Girdi ve fabrika çıkış maliyetleri TL'deki değer kaybına paralel olarak keskin arttı.

Maliyet artınca fiyatlar fırladı

İMALATTA girdi maliyetleri enflasyonu son iki ayda artarak Ekim 2018'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Ürün fiyatları da son iki yılın en hızlı artışını kaydetti. Artışların çarşı pazara bu ay yansımaları bekleniyor. **6'da**

Zamlı sonbahar kapıyı çaldı

İmalatta girdi maliyetleri enflasyonu son iki ayda artarak Ekim 2018'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Nihai ürün fiyatları da son iki yılın en hızlı artışını kaydetti. Artışların çarşı pazara yansması bu ay başlayabilir. Öte yandan elektrik zammına esnaf tepki gösterdi

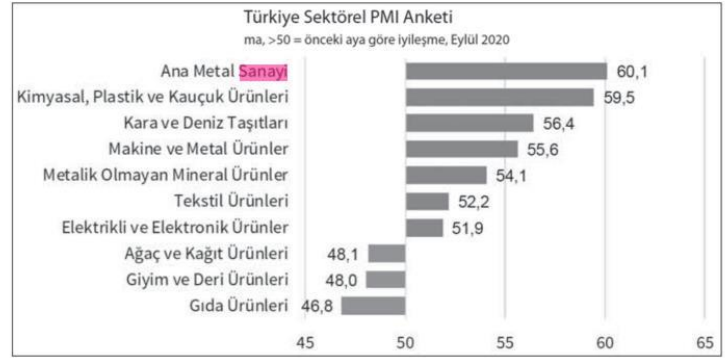
EKONOMİ SERVİSİ

İSTANBUL Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) Eylülde 52,8'e geriledi. Endeks ağustos ayında 54,3 seviyesindeydi. Temmuzda ise 56,9 olarak ölçülmüştü. Salgın tedbirlerinden çıkışla birlikte endekste hızlı bir toparlanma görüldü. Sonrasında ise bir dengeye oturma söz konusu. Anlaşılan önümüzdeki aylarda imalat, faaliyetlerin arttığı anlamına gelen 50 seviyesinin üzerinde kalsa da sınıra yakın seyredecek. **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye Sektörel PMI Eylül verilerine göre de 10 sektörün çoğunluğunda faaliyet koşulları iyileşmeyi sürdürdü, ancak bazı alanlarda zayıflıklar devam etti. Ana metal ile kimyasal, plastik ve kauçuk sektörleri büyümede başı çekerken, gıda ürün-

leri ile giyim ve deri ürünleri gibi sektörlerde faaliyet koşulları yavaşladı. Üretim 10 sektörün sekizinde artış gösterirken, en hızlı üretim artışı kimyasal, plastik ve kauçuk kategorisinde gerçekleşti. Üretimi azalan sektörler giyim ve deri ürünleri ile gıda ürünleri oldu.

İSTİHDAMDAN EN YÜKSEK ARTIŞ

Genel endekse baktığımızda Eylülde üretim ve yeni siparişlerdeki büyüme sürdü. Her iki alt endeks de üst üste dördüncü ay artış gösterdi. Bununla birlikte, büyüme ağustosa göre hız kesti. Firmalar artan siparişler doğrultusunda, Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı oldu. Kapasitedeki genişlemenin yanı sıra yeni siparişlerdeki artışın ivme kaybetmesi, firmaların birikmiş işlerini azaltmasına olanak

sağladı. Diğer yandan, Türk lirasındaki zayıflık enflasyonist baskıların Eylülde de artmasına yol açtı.

MALİYET ARTIŞLARI YANSIDI

Girdi maliyetleri enflasyonu son iki ayda artarak Ekim 2018'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Benzer şekilde nihai ürün fiyatları da son iki yılın en hızlı artışını kaydetti. Kur artışlarının ihracat pazarlarında rekabet gücünü desteklediği yönündeki firma bildirimleri, anketin görece pozitif bulguları arasında yer aldı. Bu arada, yeni siparişler ve üretim gereksinimindeki yükselişin yansması olarak satın alma faaliyetleri son dört ay boyunca artış gösterdi. Bu arada, firmaların stok biriktirme konusundaki temkinli tutumunun devam etmesi ve üretimdeki büyüme için gir-

dilerin kullanılması, girdi stoklarının azalmasına yol açtı.

TL'DEKİ ZAYIFLIK SEKTÖRLERİ VURDU

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI Eylül verilerine göre de, 10 sektörün sekizi, üçüncü çeyreğin sonunda istihdam artışı kaydetti. Ağaç ve kağıt ürünleri sektöründe çalışan sayısı genel olarak yatay seyrederken istihdam azaltan tek sektör gıda ürünleri oldu. Operasyonel kapasitedeki artış, firmaların birikmiş işler üzerinde çalışmasına olanak sağladı. Büyük ölçüde Türk lirasındaki zayıflığın yansması olarak, girdi maliyetleri tüm sektörlerde sert şekilde artmaya devam etti ve sektörlerin çoğunda enflasyon ağustos ayına göre hızlandı. Nihai ürün fiyatları enflasyonu da sektörlerin çoğunluğunda hızlandı.

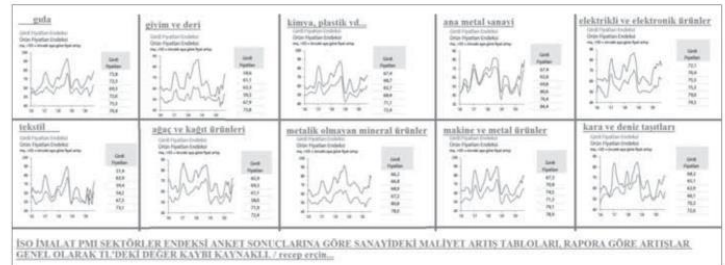
'Vatandaş zam değil indirim bekliyor'

AYDINLIK / ANKARA

Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken, elektrik ve doğal gazda kış öncesi indirim beklerken zam yapılmasının esnafın ve vatandaşın beklemediği bir durum olduğunu söyledi. Palandöken, kış öncesi indirim beklerken elektriğe yüzde 5,75 zam yapılmasını eleştirdi. Palandöken, "Bu yılın ilk altı ayında, geçen yılın aynı dönemine göre konutlarda elektriğe ödenen ücret yüzde 32,3 doğalgazda ise yüzde 34,7 artmıştı. Şimdi ise kış öncesi indirim beklerken elektriğe yüzde 5,75 daha zam geldi" dedi.

Kış öncesi yapılan zamların geri alınmasını ve elektrik ile doğalgaza indirim yapılması gerektiğini belirten Palandöken, "Ağustos ayında yıllık bazda enflasyon yüzde 11,77 olarak yayınlandı. Enflasyon ile mücadele ettiğimiz bu dönemde bu zamlar aksine enflasyonu artırıyor. Binlerce kişi kısa çalışma ödeneği ile geçinmeye çalışırken, hem pandemide yaşanan ekonomik dalgaların etkilerini silmek, hem de kışı daha rahat geçirmek için elektrik ve doğalgaza kış gelmeden indirim yapılmalı. Yapılan zamlar geri alınmalı. Tam kış öncesi zam yapılması herkesi mağdur eder" ifadelerini kullandı.

İSO İMALAT PMI SEKTÖREL ENDEKSİ ANKET SONUÇLARINA GÖRE SANAYİDEKİ MALİYET ARTIŞI TABLOLARI, RAPORA GÖRE ARTIŞLAR GENEL OLARAK TL'DEKİ DEĞER KAYBI NAYANLI. / cesep.org.tr

İMALAT PMI GERİLEDİ

Türkiye imalat sektörü satın alma yöneticileri endeksi (PMI) eylül ayında 52,8 puana geriledi.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) eylülde 52,8'e geriledi.

Nisan ayında 33,4 ile veri seti tarihinin en düşük seviyelerini gören İSO İmalat PMI Endeksi, mayıs, haziran ve temmuz aylarında 'V' şeklinde bir toparlanmayla salgın öncesi seviyeleri de geride bırakmıştı.

Ağustos ayının ardından eylül ayındaki düşüşle birlikte endeks, büyümenin ivme kaybederek de olsa devam ettiğine işaret etti. Salgın etkisiyle, mart-mayıs aylarındaki daralmanın ardından İSO İmalat PMI, dört aydır büyümeye işaret eden 50 seviyesinin üzerinde yer alıyor. İmalatçıların aldıkları yeni siparişler ve üretim eylülde artmaya devam ederken, istihdam şubat 2018'den bu yana en keskin büyümeyi kaydetti.

Ancak alt endeksler imalatçılara gelen talepte ivme kaybına işaret etti. Girdi ve fabrika çıkış maliyetleri TL'deki değer kaybına paralel olarak keskin arttı.

İYİLEŞME SÜRDÜ

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI eylül verilerine göre de anket kapsamında takip edilen 10 sektörün çoğunluğunda faaliyet koşulları iyileşmeyi sürdürdü, ancak bazı alanlarda zayıflıklar devam etti.

Ana metal ile kimyasal, plastik ve kauçuk sektörleri büyümenin başını çekerken, gıda ürünleri ile giyim ve deri ürünleri sektörleri gibi daha çok tüketiciye

yönelik çalışan sektörlerde faaliyet koşulları yavaşladı.

En hızlı üretim artışı kimyasal, plastik ve kauçuk kategorisinde gerçekleşirken, üretimi azalan sektörler giyim ve deri ürünleri ile gıda ürünleri oldu. Üretimdeki eğilimler genel olarak yeni siparişlerle uyumlu seyretti.

METALDE REKOR

Ana metal sektörünün yeni siparişlerinde Ocak 2016'dan bu yana rekor artış gerçekleşirken, bu sektöre az farkla

kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri takip etti.

Eylülde yurt dışından alınan yeni siparişlerin arttığı sektörler azınlıkta kaldı ve bu durum toplam yeni siparişleri zayıflatmayı sürdürdü.

Yine 10 sektörün sekizi, üçüncü çeyreğin sonunda istihdam artışı kaydetti. Ağaç ve kağıt ürünleri sektöründe çalışan sayısı genel olarak yatay seyrederken istihdam azaltan tek sektör gıda ürünleri oldu. Operasyonel kapasitedeki artış, firmaların birikmiş işler üzerinde çalışmasına olanak sağladı.

'PMI İSTİHDAMA YANSIYACAKTIR'

Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), eylülde bir önceki aya göre 1,5 puan azalarak 52,8'e geriledi.

IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Son PMI anketinden elde edilen en dikkat çekici gelişme, istihdam yaratma hızının güçlenmesi oldu. Kovid-19 kaynaklı daralmanın ardından talepte yaşanan iyileşme sürecinin yansımaları olarak, imalatçıların istihdamı yeniden büyötmeye yönelik yatırımlara istekli oldukları görülüyor. Bununla birlikte üretim ve yeni siparişlerdeki artış ivme kaybederken, salgın tehdidi de devam ediyor. Firmalar, toparlanmanın sürebilmesi için yılın son çeyreğinde de eğilimlerin pozitif kalmasını ümit ediyor olacak" dedi.

İmalat sanayi ivme kaybetti

İstanbul Sanayi Odası'nın açıkladığı imalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) iki aydır geriliyor. Temmuzda yüzde 56.9'la zirve yapan endeks eylülde 52.8'e geriledi. Büyümenin yavaşladığını gösteren verilere göre, alt endeksler imalatçılara gelen talepte ivme kaybına işaret etti. Girdi ve fabrika çıkış maliyetleri de TL'deki değer kaybına paralel olarak sert arttı. Nihai ürün fiyatları enflasyonu da sektörlerin çoğunluğunda hızlandı. • Ekonomi Servisi

54,3'TEN 52,8'E GERİLEDİ

İmalat PMI, eylülde düştü

İSO Türkiye İmalat PMI, eylülde bir önceki ayın 1,5 puan altında değerle 52,8'e geriledi. Endeks, böylece nisanda gördüğü dip seviyenin ardından, hızlı çıkışla rekor düzeye ulaştığı hazirandan bu ya-

na üçüncü ayda da düşüş eğilimi gösterdi. Bununla birlikte endeksin 50 eşik değerinin üzerinde kalması, **sanayideki** toparlanmanın, hız kaybetmekle birlikte sürdürüğüne işaret ediyor. /04

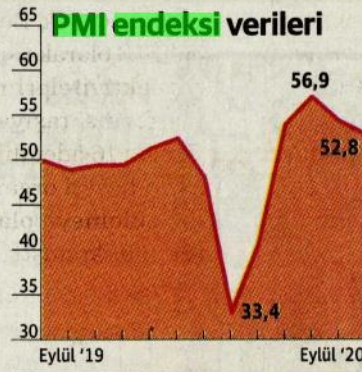

ENDEKSTE GERİLEME İKİNCİ AYINDA

İmalat PMI, toparlanmada eylülde ivme kaybetti

Türkiye imalat sektörü satın alma yöneticileri endeksi (PMI) eylül ayında 52,8 puana geriledi. Nisan ayında dip seviyeleri gördükten sonraki 3 ayda 'V' şeklinde toparlanan endeks ağustos ve eylül aylarında düşüşe geçse de hala büyümeye işaret ediyor.

Ekonomik büyümenin öncü göstergelerinden **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI** (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) eylülde 52,8'e geriledi. Nisan ayında 33,4 ile veri seti tarihinin en düşük seviyelerini gören İmalat **PMI Endeksi**, mayıs, haziran ve temmuz aylarında 'V' şeklinde bir toparlanmayla salgın öncesi seviyeleri de geride bırakmıştı. Ağustos

ayının ardından eylül ayındaki düşüşle birlikte endeks, büyümenin ivme kaybederek de olsa devam ettiğine işaret etti. Salgın etkisiyle, mart-mayıs aylarındaki daralmanın ardından İSO İmalat PMI, dört aydır büyümeye işaret eden 50 seviyesinin üzerinde yer alıyor. İmalatçıların aldıkları yeni siparişler ve üretim eylülde artmaya devam ederken, istihdam Şubat 2018'den

bu yana en keskin büyümeyi kaydetti. Ancak alt endeksler imalatçılara gelen talepte ivme kaybına işaret etti. Girdi ve fabrika çıkışı maliyetleri TL'deki değer kaybına paralel olarak keskin arttı.

Ana metal, yeni siparişte rekor kırdı

Anket kapsamında takip edilen 10 sektörün çoğunluğunda faaliyet koşulları iyileşmeyi sürdürdü ancak bazı alanlarda zayıflıklar devam etti. Ana metal ile kimyasal, plastik ve kauçuk sektörleri büyümenin başını çekerken, gıda ürünleri ile giyim ve deri ürünleri gibi daha çok tüketiciye yönelik çalışan sektörlerde faaliyet koşulları yavaşladı. Eylülde üretim 10 sektörün 8'inde artış gösterdi ve bu sayı ağustos ayına göre değişmedi. En hızlı üretim artışı kimyasal, plastik ve kauçuk kategorisinde gerçekleşirken, üretimi azalan sektörler giyim ve deri ürünleri ile gıda ürünleri oldu. Üretimdeki eğilimler genel olarak yeni siparişlerle uyumlu seyretti. Ana metal sektörünün yeni siparişlerinde Ocak 2016'dan bu yana rekor artış gerçekleşirken, bu sektörü az farkla kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri takip etti. Eylülde yurt dışından alınan yeni siparişlerin arttığı sektörler azınlıkta kaldı ve bu durum toplam yeni siparişleri zayıflatmayı sürdürdü.

İSTİHDAM YARATMA HIZININ GÜÇLENMESİ DİKKAT ÇEKTE

hızının güçlenmesi oldu. COVID-19 kaynaklı daralmanın ardından talepte yaşanan iyileşme sürecinin yansıması olarak, imalatçıların istihdamı yeniden büyümeye yönelik yatırımlara istekli oldukları görülüyor. Bununla birlikte üretim ve yeni siparişlerdeki artış ivme kaybederken, salgın tehdidi de devam ediyor. Firmalar, toparlanmanın sürebilmesi için yılın son çeyreğinde de eğilimlerin pozitif kalmasını ümit ediyor olacak."

IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker'ın eylül verilerine yönelik değerlendirmesi şöyle: "Son PMI anketinden elde edilen en dikkat çekici gelişme, istihdam yaratma

İmalat sanayiinde büyüme ivme kaybederek sürüyor

Kasımdan itibaren imalatta aylık bazda küçülmeye işaret eden PMI değerleri görebiliriz. Kredilerdeki hız kaybı ve yükselen faizler iç talebi baskılayan unsurlar olarak öne çıkıyor.

Türkiye imalat sektörü büyümeye devam ediyor. İmalat sanayi PMI endeksi ağustos ayındaki 54.3 seviyesinden eylül ayında 52.8'e geriledi. Endeksin kötümserlik eşiği olan 50'nin kayda değer oranda üzerinde kalması imalat sanayi tarafındaki iyileşmenin sürdüğünü gösteriyor. Buna rağmen eylül ayı **İstanbul Sanayi Odası** PMI raporunda önümüzdeki dönemde imalat sanayi tarafında kademeli bir yavaşlama olacağına yönelik beklentimizi destekleyen bulgular görüyoruz; i) talepteki iyileşme ivme kaybediyor, ii) firmaların birikmiş işleri azalıyor ve iii) firmaların girdi stoklarını biriktirmek yerine erit-

meyi tercih ediyor. Kasım ayından itibaren imalatta aylık bazda küçülmeye işaret eden PMI değerleri görebiliriz. Kredilerdeki hız kaybı ve yükselen faizler iç talebi baskılayan unsurlar olarak öne çıkıyor. Öte yandan, Türk Lirası'nın değer kaybı girdi maliyetlerini yukarı çekerken nihai ürün fiyatları enflasyonu hızlandırıyor. Girdi maliyetleri enflasyonu Ekim 2018'den bu yana en yüksek seviyesinde. Nihai ürün fiyatları da son 2 yılın en hızlı artışını kaydetmiş. 5 Ekim'de yüzde 1,6 olan piyasa ortalamasının 0.3 puan üzerinde bulunan eylül ayı enflasyon tahminimizin üzerinde bir rakam görmemiz mümkün.

**PARA
TRAFİĞİ**

İş Yatırım

İMALAT SEKTÖRÜ GERİLEMeye DEVAM EDİYOR

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan **Istanbul Sana-yi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI** (Satın Alma Yöneticileri Endeksi), ağustos ayının ardından eylülde de geriledi. Satın Alma Yöneticileri Endeksi eylülde 52,8 puana geriledi. Endeks ağustos ayında da 56,9 puandan 54,3 puana gerilemiş-

ti. Endekste eşik değer ise 50 puan.

Eylül verilerine göre, 10 sektörün bir bölümünde salgının ilk dönemine oranla faaliyet koşulları iyileşirken, bir bölümünde ise faaliyet koşulları yavaşladı.

Ana metal ile kimyasal, plastik ve kauçuk sektörleri büyü-

mede başı çekerken, gıda ürünleri ile giyim ve deri ürünleri gibi sektörlerde faaliyet koşulları yavaşladı. Üretim 10 sektörün sekizinde artış gösterirken, en hızlı üretim artışı kimyasal, plastik ve kauçuk kategorisinde gerçekleşti. Üretimi azalan sektörler giyim ve deri ürünleri ile gıda ürünleri oldu.

Türkiye İmalat PMI Eylül'de 52,8 oldu

TÜRKİYE İmalat PMI Eylül'de 52,8'e gerilemekle birlikte, yine de önceki aya göre sektörün faaliyet koşullarında güçlü iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Böylece faaliyet koşulları son dört ay boyunca güçlenmiş oldu. Firmalar artan siparişler doğrultusunda, Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı gerçekleştirdi.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Eylül 2020 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre Ağustos'ta 54,3 düzeyinde gerçekleşen manşet PMI Eylül'de 52,8'e gerilemekle birlikte, önceki aya göre sektörün faaliyet koşullarında güçlü iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Böylece faaliyet koşulları son dört ay boyunca güçlenmiş oldu.

Covid-19 salgınında en kötünün geride kalmasının ardından normale dönüş sürecinin devam etmesi, talebin eylül ayında da iyileşmesini sağladı. Bunun sonucu olarak, üretim ve yeni siparişlerdeki büyüme sürdü. Her iki alt endeks de üst üste dördüncü ay artış gösterdi. Bununla birlikte, büyüme ağustosa göre hız kesti.

Yapılan değerlendirmeye göre firmalar artan siparişler doğrultusunda, Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı gerçekleştirdi. Kapasitedeki genişlemenin yanı sıra yeni siparişlerdeki artışın ivme kaybetmesi, firmaların birikmiş işlerini azaltmasına olanak sağladı. Diğer yandan, Türk lirasındaki zayıflık enflasyonist baskıların eylülde de artmasına yol açtı. Girdi maliyetleri enflasyonu son iki ayda artarak Ekim 2018'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Benzer şekilde nihai ürün fiyatları da son iki yılın en hızlı artışını kaydetti. Kur artışlarının ihracat pazarlarında rekabet gücünü desteklediği yönündeki firma bildirimleri, anketin görece pozitif bulguları arasında yer aldı. Bu arada, yeni siparişler ve üretim gereksinimlerindeki yükselişin yansıması olarak satın alma faaliyetleri son dört ay boyunca artış gösterdi. Bu arada, firmaların stok biriktirme konusundaki temkinli tutumunun devam etmesi ve üretimdeki büyümeyi desteklemek için girdilerin kullanılması, girdi stoklarının azalmasına yol açtı.

Türkiye Sektörel PMI eylül verilerine göre de anket kapsamında takip edilen 10 sektörün çoğunluğunda faaliyet koşulları iyileşmeyi sürdürdü, ancak bazı alanlarda zayıflıklar devam etti. Ana metal ile kimyasal, plastik ve kauçuk sektörleri büyümenin başını çekerken, gıda ürünleri ile giyim ve deri ürünleri sektörleri gibi daha çok tüketiciye yönelik çalışan sektörlerde faaliyet koşulları yavaşladı. Eylülde üretim 10 sektörün sekizinde artış gösterdi ve bu sayı ağustos ayına göre değişmedi. En hızlı üretim artışı kimyasal, plastik ve kauçuk kategorisinde gerçekleşirken, üretimi azalan sektörler giyim ve deri ürünleri ile gıda ürünleri oldu. Üretimdeki eğilimler genel olarak yeni siparişlerle uyumlu seyretti.

Ana metal sektörünün yeni siparişlerinde Ocak 2016'dan bu yana rekor artış gerçekleşirken, bu sektöre az farkla kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri takip etti. Eylülde yurt dışından alınan yeni siparişlerin arttığı sektörler azınlıkta kaldı ve bu durum toplam yeni siparişleri zayıflatmayı sürdürdü. (İHA)

ISO Türkiye İmalat PMI eylülde 52.8'e geriledi

İki aydır üst üste gerileyen İmalat PMI, eylülde 52.8 puan oldu. Nisandaki dip seviyelerin ardından sonraki 3 ayda 'V' şeklinde toparlanan endeks ağustos ve eylülde düşse de hala büyümeye işaret ediyor.

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), eylülde bir önceki aya göre 1,5 puan azalarak 52,8'e geriledi. İSO Türkiye İmalat PMI anketinin eylül ayı sonuçları açıklandı.

Eşik değer 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, İSO Türkiye İmalat PMI eylülde 52,8 oldu.

Ağustosta 54,3 düzeyinde gerçekleşen endeks, düşmesine karşın sektörün faaliyet koşullarında güçlü iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Böylece faaliyet koşulları son 4 ay boyunca güçlenmiş oldu.

Yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınında en kötünün geride kalmasının ardından normale dönüş sürecinin devam etmesi, talebin eylül ayında da iyileşmesini sağladı. Bunun sonucu olarak, üretim ve yeni siparişlerdeki büyüme sürdü. Her iki alt endeks de üst üste 4'üncü ay artış gösterdi. Bununla birlikte büyüme ağustosa göre hız kesti. Firmalar artan siparişler doğrultusunda, Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı gerçekleştirdi. Kapasitedeki genişlemenin yanı sıra yeni siparişlerdeki artışın ivme kaybetmesi, firmaların birikmiş işlerini azalt-

masına olanak sağladı. Diğer yandan, Türk lirasındaki zayıflık enflasyonist baskıların eylülde de artmasına yol açtı. Girdi maliyetleri enflasyonu, son 2 ayda artarak Ekim 2018'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Benzer şekilde nihai ürün fiyatları da son 2 yılın en hızlı artışını kaydetti.

Kur artışlarının ihracat pazarlarında rekabet gücünü desteklediği yönündeki firma bildirimleri, anketin görece pozitif bulguları arasında yer aldı.

Bu arada, yeni siparişler ve üretim gereksinimlerindeki yükseleşimin yansıması olarak satın alma faaliyetleri son 4 ay boyunca artış gösterdi. Firmaların stok biriktirme konusundaki temkinli tutumunun devam etmesi ve üretimdeki büyümeyi desteklemek için girdilerin kullanılması, girdi stoklarının azalmasına yol

açtı. İSO Türkiye Sektörel PMI eylül verilerine göre, anket kapsamında takip edilen 10 sektörün çoğunluğunda faaliyet koşulları iyileşmeyi sürdürdü ancak bazı alanlarda zayıflıklar devam etti.

Ana metal ile kimyasal, plastik ve kauçuk sektörleri büyümenin başını çekerken, gıda ürünleri ile giyim ve deri ürünleri gibi daha çok tüketiciye yönelik çalışan sektörlerde faaliyet koşulları yavaşladı. Eylülde üretim 10 sektörün 8'inde artış gösterdi ve bu sayı ağustos ayına göre değişmedi. En hızlı üretim artışı kimyasal, plastik ve kauçuk kategorisinde gerçekleşirken, üretimi azalan sektörler giyim ve deri ürünleri ile gıda ürünleri oldu. Üretimdeki eğilimler genel olarak yeni siparişlerle uyumlu seyretti.

Ana metal sektörünün yeni si-

parişlerinde Ocak 2016'dan bu yana rekor artış gerçekleşirken, bu sektörü az farkla kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri takip etti. Eylülde yurt dışından alınan yeni siparişlerin arttığı sektörler azınlıkta kaldı ve bu durum toplam yeni siparişleri zayıflatmayı sürdürdü.

Öte yandan, yine 10 sektörün 8'i, üçüncü çeyreğin sonunda istihdam artışı kaydetti. Ağaç ve kağıt ürünleri sektöründe çalışan sayısı genel olarak yatay seyrederken, istihdam azaltan tek sektör gıda ürünleri oldu. Operasyonel kapasitedeki artış, firmaların birikmiş işler üzerinde çalışmasına olanak sağladı.

Büyük ölçüde Türk lirasındaki zayıflığın yansıması olarak, girdi maliyetleri tüm sektörlerde sert şekilde artmaya devam etti ve sektörlerin çoğunda enflasy-

Varank: Öncü göstergeler, güçlü büyümeye işaret

ORGANİZE Sanayi Bölgeleri Üst Kurulu (OSBÜK) toplantısında video konferans yöntemiyle katılan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Varank, "OSB'lerde eylülün 25 gününde, son 6 ayın elektrik tüketim rekoru kırıldı. 3. çeyreğe ilişkin öncü göstergeler, güçlü büyümeye işaret ediyor." dedi. Bakan Varank, "Eylülde

İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi 52,8 degeriyle 4 aydır eşik degerin üzerinde. İstihdam oluşturma hızı güçleniyor." diye konuştu. 300 üretim tesisi hakkında Varank, "Gaziantep sanayicileri 15 milyar liraya yakın yatırım yaptılar, 45 bin vatandaşımıza doğrudan istihdam oluşturdular" dedi.

on eylülde ağustos ayına göre hızlandı. Nihai ürün fiyatları enflasyonu da sektörlerin çoğunluğunda hız kaydetti.

Açıklamada görüşlerine yer verilen İHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları kaydetti: "Son PMI anketinden elde edilen en dikkat çekici gelişme, istihdam yaratma hızının güçlenmesi oldu. Kovid-19 kaynaklı daralmanın ardından talepte yaşanan iyileşme sürecinin yansıması olarak, imalatçıların istihdamı yeniden büyütme yönündeki yatırımlara istekli oldukları görülüyor. Bununla birlikte üretim ve yeni siparişlerdeki artış ivme kaybederken, salgın tehdidi de devam ediyor. Firmalar, toparlanmanın sürebilmesi için yılın son çeyreğinde de eğilimlerin pozitif kalmasını ümit ediyor olacak."

TÜRKİYE İMALAT

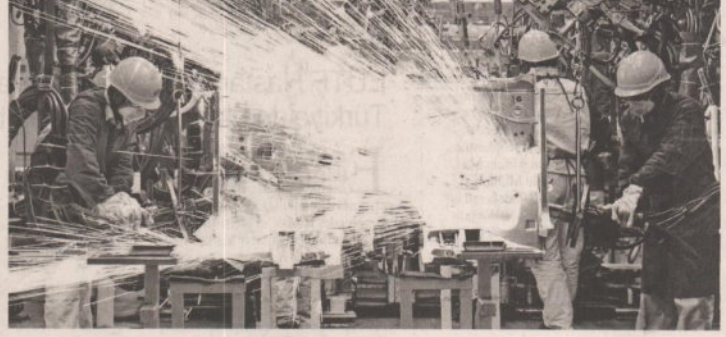
PMİ GÜÇLENDİ

Türkiye İmalat PMI Eylül'de 52,8'e gerilemekle birlikte, yine de önceki aya göre güçlü iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Böylece faaliyet koşulları son dört ay boyunca güçlenmiş oldu

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi)** anketinin Eylül 2020 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre Ağustos'ta 54,3 düzeyinde gerçekleşen manşet PMI Eylül'de 52,8'e gerilemekle birlikte, önceki aya göre sektörün faaliyet koşullarında güçlü iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Böylece faaliyet koşulları son dört ay boyunca güçlenmiş oldu. Kovid-19 salgınında en kötünün

geride kalmasının ardından normale dönüş sürecinin devam etmesi, talebin Eylül ayında da iyileşmesini sağladı. Bunun sonucu olarak, üretim ve yeni siparişlerdeki büyüme sürdü. Her iki alt endeks de üst üste dördüncü ay artış gösterdi. Bununla birlikte, büyüme ağustos'a göre hız kesti. Yapılan değerlendirme göre firmalar artan siparişler doğrultusunda, Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı gerçekleştirdi. Kapasitedeki genişlemenin yanı sıra yeni siparişlerdeki artışın ivme kaybetmesi, firmaların birikmiş işlerini azaltmasına olanak sağladı. Diğer yandan, Türk lirasındaki zayıflık enflasyonist baskıların Eylül'de artmasına

yol açtı. Girdi maliyetleri enflasyonu son iki ayda artarak Ekim 2018'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Benzer şekilde nihai ürün fiyatları da son iki yılın en hızlı artışını kaydetti. Kur artışlarının ihracat pazarlarında rekabet gücünü desteklediği yönündeki firma bildirimleri, anketin görece pozitif bulguları arasında yer aldı. Bu arada, yeni siparişler ve üretim gereksinimlerindeki yükselişin yansımaları olarak satın alma faaliyetleri son dört ay boyunca artış gösterdi. Bu arada, firmaların stok biriktirme konusundaki temkinli tutumunun devam etmesi ve üretimdeki büyümeyi desteklemek için girdilerin kullanılması, girdi stoklarının azaltmasına yol açtı. ■ İHA

Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi, eylülde bir önceki aya göre 1,5 puan azalarak 52,8'e geriledi. Türk lirasındaki zayıflık enflasyonist baskıların eylülde de artmasına yol açtı. Girdi maliyetleri enflasyonu, son 2 ayda artarak Ekim 2018'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Benzer şekilde nihai ürün fiyatları da son 2 yılın en hızlı artışını kaydetti.

Üretim sektörünün öncü verisi olarak kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI)** açıklandı. Eşik değer 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, **ISO Türkiye** imalat PMI eylülde 52,8 oldu. Ağustosta 54,3 düzeyinde gerçekleşen endeks, düşmesine karşın sektörün faaliyet koşullarında güçlü iyileşmenin sürdürüğüne işaret etti. Böylece faaliyet koşulları son 4 ay boyunca güçlenmiş oldu. Yeni tip koronavirüs salgınında en kötünün geride kalmasının ardından normale dönüş sürecinin devam etmesi, talebin eylül ayında da iyileşmesini sağladı. Bunun sonucu olarak, üretim ve yeni siparişlerdeki büyüme sürdü. Her iki alt endeks de üst üste 4'üncü ay artış gösterdi. Bununla birlikte büyüme ağustosa göre hız kesti. Firmalar artan siparişler doğrultusunda, Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı gerçekleştirdi. Kapasitedeki genişlemenin yanı sıra yeni siparişlerdeki artışın ivme kaybetmesi, firmaların birikmiş işlerini azaltmasına olanak sağladı. Diğer yandan, Türk lirasındaki zayıflık enflasyonist baskıların eylülde de artmasına yol açtı. Girdi maliyetleri enflasyonu, son 2 ayda artarak Ekim 2018'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Benzer şekilde nihai ürün fiyatları da son 2 yılın en hızlı artışını kaydetti. Kur artışlarının ihracat pazarlarında rekabet gücünü desteklediği yönündeki firma bildirimleri, anketin görece pozitif bulguları arasında yer aldı. Bu arada, yeni siparişler ve üretim gereksinimindeki yükselişin yansımaları olarak satın alma faaliyetleri son 4 ay boyunca artış gösterdi. Firmaların stok biriktirme konusundaki temkinli tutumunun devam etmesi ve üretimdeki büyümeyi desteklemek için girdilerin kullanılması, girdi stoklarının azalmasına yol açtı.

ISO Türkiye Sektörel PMI Eylül verilerine göre, anket kapsamında takip edilen 10 sektörün çoğunluğunda faaliyet koşulları iyileşmeyi sürdürdü ancak bazı alanlarda zayıflıklar devam etti. Ana metal ile kimyasal, plastik ve kauçuk sektörleri büyümenin başını çekerken, gıda ürünleri ile giyim ve deri ürünleri gibi daha çok tüketiciye yönelik çalışan sektörlerde faaliyet koşulları yavaşladı. Eylülde üretim 10 sektörün 8'inde artış gösterdi ve bu sayı ağustos ayına göre değişmedi. En hızlı üretim artışı kimyasal, plastik ve kauçuk kategorisinde gerçekleşirken, üretimi azalan sektörler giyim ve deri ürünleri ile gıda ürünleri oldu. Üretimdeki eğilimler genel olarak yeni siparişlerle uyumlu seyretti. -**ALİ YILDIRIM**

TL'deki zayıflık üretimi baskı altına aldı

GİRDİ MALİYETLERİNDE SERT HAREKET

Ana metal sektörünün yeni siparişlerinde Ocak 2016'dan bu yana rekor artış gerçekleşirken, bu sektöre az farkla kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri takip etti. Eylülde yurt dışından alınan yeni siparişlerin arttığı sektörler azınlıkta kaldı ve bu durum toplam yeni siparişleri zayıflatmayı sürdürdü. Öte yandan, yine 10 sektörün 8'i, üçüncü çeyreğin sonunda istihdam artışı kaydetti. Büyük ölçüde Türk lirasındaki zayıflığın yansımaları olarak, girdi maliyetleri tüm sektörlerde sert şekilde artmaya devam etti ve sektörlerin çoğunda enflasyon eylülde ağustos ayına göre hızlandı. Nihai ürün fiyatları enflasyonu da sektörlerin çoğunluğunda hızlandı. IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları kaydetti: "Son PMI anketinden elde edilen en dikkat çekici gelişme, istihdam yaratma hızının güçlenmesi oldu. Üretim ve yeni siparişlerdeki artış ivme kaybederken, salgın tehdidi de devam ediyor. Firmalar, toparlanmanın sürebilmesi için yılın son çeyreğinde de eğilimlerin pozitif kalmasını ümit ediyor olacak."

ARTAN VAKALAR TOPARLANMAYI FRENLEDİ

Uluslararası araştırma kuruluşu Capital Economics, gelişmekte olan ülke ekonomilerinin koronavirüs pandemisi sonrasındaki performansını incelediği raporda, önlemlerin gevşetilmesiyle başlayan toparlanmanın, vaka sayılarının yeniden artmasıyla durduğunu belirtti. Capital Economics, Çin dışındaki gelişmekte olan ülke ekonomilerinin önümüzdeki aylarda da yavaş büyüme sergileyecekleri öngörüsünde bulundu. Capital Economics, gelişmekte olan ülkelerin Haziran ve Temmuz aylarında **sanayi** üretimi ve perakende satışlarında sergilediği performansı gösteren grafikler paylaştı. Veriler, hemen tüm ülkelerde Haziran'daki hızlı toparlanmanın, Temmuz'da daha yavaş bir büyümeye bıraktığını gösteriyor. Kuruluş, koronavirüs vakalarındaki yükseliş sürdüğüce, ekonomik yavaşlamanın daha da artacağını belirtti.

“Varlık Fonu’nun ekonomiye desteği sağlanmalı”

İstanbul **Sanayi Odası (İSO)** Meclisi’nin Eylül ayı olağan toplantısı ‘Yatırımlara Kaynak Sağlamak ve **Sanayimizin** Gelişimi Açısından Türkiye Varlık Fonu’nun Önemi’ ana gündemi ile video konferans yöntemi üzerinden gerçekleştirildi.

İSO Meclisi’nin online toplantısına, Türkiye Varlık Fonu Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi Zafer Sönmez katılarak gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, küresel ekonominin yapısal sorunlarının pandemi ile daha da belirginleştiği bir konjonktürde özel sektörün büyümeyi sürükleyecek, büyük ölçekli yatırımlar yapacak bir dinamizmi kendi başına sergilemesinin zor görüldüğünü vurguladı. Bahçivan,

Zafer
Sönmez

“Bu durum, yatırımlarda kamunun yol gösterici ve yönlendirici rolüne ihtiyacı arttırırken, riskin ve getirinin kamu-özel arasında paylaşıldığı bir yatırım anlayışını öne çıkarıyor. Varlık fonları tam da bu noktada değer kazanıyor. Yenilikçi bir kamu-özel sektör işbirliği reçetesi kurgulamamız gerekiyor” dedi.

Türkiye Varlık Fonu Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi Zafer Sönmez, “Öncelikli hedeflerimiz, portfö-

yümüzdeki şirketlerin değerini artırmak, yurtiçindeki stratejik yatırımlara sermaye sağlamak, Türkiye’nin yurtdışı stratejisini ve rekabetçi şirketlerini destekleyen yatırımlar yapmak ve finansal piyasalarda iyileşme ve derinleşme sağlamak” diye konuştu.

Sanayiden iyi sinyal

ISO verilerine göre imalat **sanayinde** faaliyet koşulları son dört aydır güçleniyor. Firmalar artan siparişlerle, Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı gerçekleştirdi

EKONOMİ SERVİSİ

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansından iyi sinyaller geliyor. **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI** (Satin Alma Yöneticileri Endeksi) Eylülde 52.8'e gerilemekle birlikte, yine de önceki aya göre sektörün faaliyet koşullarında güçlü iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Eşik değer 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ediyor. Böylece faaliyet koşulları son dört ay boyunca güçlenmiş oldu. Firmalar artan siparişler doğrultusunda, Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı gerçekleştirdi.

Ağustosa 54.3 olan endeks, düşmesine karşın sektörün faaliyet koşullarında güçlü iyileşmenin sürdüğüne işaret etti.

Gözler son çeyrekte

Koronavirüs salgınında en kötünün geride kalmasının ardından normale dönüş sürecinin devam etmesi, talebin Eylül ayında da iyileşmesini sağladı. Bunun sonucu olarak, üretim ve yeni siparişlerdeki büyüme sürdü. Her iki alt endeks de üst üste 4'üncü ay artış gösterdi. Bununla birlikte büyüme ağustosa göre hız kesti.

Firmalar artan siparişler doğrultusunda, Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı gerçekleştirdi. Kapasitedeki genişlemenin yanı sıra yeni siparişlerdeki artışın ivme kaybetmesi, firmaların birikmiş işlerini azaltmasına olanak sağladı.

Girdi maliyetleri enflasyonu, son 2 ayda artarak Ekim 2018'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Benzer şekilde nihai ürün fiyatları da son 2 yılın en hızlı artışını kaydetti.

IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları kaydetti:

"Son PMI anketinden elde

edilen en dikkat çekici gelişme, istihdam yaratma hızının güçlenmesi oldu. Kovid-19 kaynaklı daralmanın ardından talepte yaşanan iyileşme sürecinin yansıması olarak, imalatçıların istihdamı yeniden büyümeye yönelik yatırımlara istekli oldukları görülüyor.

Bununla birlikte üretim ve yeni siparişlerdeki artış ivme kaybederken, salgın tehdidi de devam ediyor. Firmalar, toparlanmanın sürebilmesi için yılın son çeyreğinde de eğilimlerin pozitif kalmasını ümit ediyor olacak."

Varank: En dikkat çeken istihdam hızı

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, video konferans yöntemiyle katıldığı Organize **Sanayi** Bölgeleri Üst Kuruluşu (OSBÜK) toplantısında **sanayideki** son rakamları yorumladı. **Sanayi** üretiminin, sokağa çıkma kısıtlaması olan dönemlerde bile

durmadığına dikkati çeken Varank, şöyle devam etti:

"Uyguladığımız politikaların sonucu olarak, hazirandan itibaren ekonomi tekrar canlanmaya başladı. İmalat **sanayinde** siparişler, üretim,

kapasite kullanım oranları ve ekonomik güven göstergeleri yükseldi.

Eylülde 52.8 değerini alan İmalat **Sanayi** Satın Alma Yöneticileri Endeksi, 4 aydır eşik değer üzerinde bir performans gösteriyor. Veride en dikkat çekici gelişme ise, istihdam oluşturma hızının güçlenmesi.

Firmalar artan siparişler doğrultusunda, Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı gerçekleştirdi. Üretim 10 sektörün 8'inde artış gösterirken, en hızlı üretim artışı kimya, plastik ve kauçuk kategorisinde oldu."

Ekonomik büyümenin öncü göstergelerinden imalat **sanayi** performansında referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi), ağustos ayındaki 54.3 düzeyinden, eylül ayında 52.8'e geriledi. **İSO**'dan yapılan açıklamada, "PMI Eylül'de 52.8e gerilemekle birlikte, önceki aya göre sektörün faaliyet koşullarında güçlü iyileşmenin sürdüğüne işaret etti" denildi.

SANAYİDE iyileşme sürüyor

**EBRD: TÜRKİYE
CABUK
TOPARLANDI**

AVRUPA İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) Bölgesel Başekonomisti Roger Kelly, Türkiye'de son öncü verilerin ekonomide iyileşmenin başladığına işaret ettiğini belirterek, "Türkiye, tüketimin itici gücüne sahip olan bir ekonomi ve çabuk toparlanma eğilimi var. Bu yüzden de 2021 için güçlü bir büyüme tahminimiz var" dedi. Kelly, salgın nedeniyle ticaretin yön değiştirmesinin Türkiye için fırsat olacağını kaydetti.

Roger Kelly

PANDEMİ krizinin ardından alınan tedbirlerle tahminlerin üstünde bir toparlanma gösteren ekonomide üçüncü çeyrekte büyümeye geçildiği netleşti. Kapasite kullanım oranından güven endekslerine, konut ve otomotiv satışından elektrik tüketimine kadar tüm verilere yansıyan toparlanma eğilimi, büyümenin öncü göstergesi olan **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi'ne** de (PMI) yansıdı.

Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre ağustosta 54.3 düzeyinde gerçekleşen manşet PMI eylülde 52.8'e gerilemekle

birlikte, önceki aya göre sektörün faaliyet koşullarında güçlü iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Böylece faaliyet koşulları son dört ay boyunca güçlenmiş oldu. Üretim 10 sektörün sekizinde artış gösterirken, en hızlı üretim artışı kimyasal, plastik ve kauçuk kategorisinde gerçekleşti.

İSTİHDAM ARTIŞI HIZLANDI

Yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınında en kötünün geride kalmasının ardından normale dönüş sürecinin devam etmesi, talebin eylül ayında da iyileşmesini sağladı. Bunun sonucu olarak, üretim ve yeni siparişlerdeki büyüme sürdü. Her iki alt endeks de üst üste 4'üncü ay artış gösterdi. Firmalar artan siparişler doğrultusunda, Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı gerçekleştirdi.

Türkiye İmalat PMI Eylül'de 52,8 oldu

Türkiye İmalat PMI Eylül'de 52,8'e gerilemekle birlikte, yine de önceki aya göre sektörün faaliyet koşullarında güçlü iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Böylece faaliyet koşulları son dört ay boyunca güçlenmiş oldu. Firmalar artan siparişler doğrultusunda, Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı gerçekleşti. Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi)** anketinin Eylül 2020 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre Ağustos'ta 54,3 düzeyinde gerçekleşen manşet PMI Eylül'de 52,8'e gerilemekle birlikte, önceki aya göre sektörün faaliyet koşullarında güçlü iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Böylece faaliyet koşulları son dört ay boyunca güçlenmiş oldu. Covid-19 salgınında en kötünün geride kalmasının ardından normale dönüş sürecinin devam etmesi, talebin Eylül ayında da iyileşmesini sağladı. Bunun sonucu olarak, üretim ve yeni siparişlerdeki büyüme sürdü. Her iki alt endeks de üst üste dördüncü ay artış gösterdi. Bununla birlikte, büyüme ağustosa göre hız kesti.

Yapılan değerlendirmeye göre firmalar artan siparişler doğrultusunda, Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı gerçekleşti. Kapasitedeki genişlemenin yanı sıra yeni siparişlerdeki artışın ivme kaybetmesi, firmaların birikmiş işlerini azaltmasına olanak sağladı. Diğer yandan, Türk lirasındaki zayıflık enflasyonist baskıların Eylül'de de artmasına yol açtı. Girdi maliyetleri enflasyonu son iki ayda artarak Ekim 2018'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Benzer şekilde nihai ürün fiyatları da son iki yılın en hızlı artışını kaydetti. Kur

artışlarının ihracat pazarlarında rekabet gücünü desteklediği yönündeki firma bildirimleri, anketin görece pozitif bulguları arasında yer aldı. Bu arada, yeni siparişler ve üretim gereksinimlerindeki yükselişin yansımaları olarak satın alma faaliyetleri son dört ay boyunca artış gösterdi. Bu arada, firmaların stok biriktirme konusundaki temkinli tutumunun devam etmesi ve üretimdeki büyümeyi desteklemek için girdilerin kullanılması, girdi stoklarının azalmasına yol açtı. Sektörlerin çoğunda faaliyet koşulları iyileşmeyi sürdürdü Türkiye Sektörel PMI Eylül verilerine göre de anket kapsamında takip edilen 10 sektörün çoğunluğunda faaliyet koşulları iyileşmeyi sürdürdü, ancak bazı alanlarda zayıflıklar devam etti. Ana metal ile kimyasal, plastik ve kauçuk sektörleri büyümenin başını çekerken, gıda ürünleri ile giyim ve deri ürünleri sektörleri gibi daha çok tüketiciye yönelik çalışan sektörlerde faaliyet koşulları yavaşladı. Eylül'de üretim 10 sektörün sekizinde artış gösterdi ve bu sayı ağustos ayına göre değişmedi. En hızlı üretim artışı kimyasal, plastik ve kauçuk kategorisinde gerçekleşirken, üretimi azalan sektörler giyim ve deri ürünleri ile gıda ürünleri oldu. Üretimdeki eğilimler genel olarak yeni siparişlerle uyumlu seyretti. Ana metal sektörünün yeni siparişlerinde Ocak 2016'dan bu yana rekor artış gerçekleşirken, bu sektörü az farkla kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri takip etti. Eylül'de yurt dışından alınan yeni siparişlerin arttığı sektörler azınlıkta kaldı ve bu durum toplam yeni siparişleri zayıflatmayı sürdürdü. Yine 10 sektörün sekizi, üçüncü çeyreğin sonunda istihdam artışı kaydetti. Ağaç ve kağıt ürünleri sektöründe çalışan sayısı genel olarak yatay seyrederken istihdam azaltan tek sektör gıda ürünleri oldu. Operasyonel kapasitedeki artış, firmaların birikmiş işler üzerinde çalışmasına olanak sağladı. İHA

İSO Türkiye İmalat PMI Eylül'de 52,8'e düştü

HABER MERKEZİ

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI** (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Eylül 2020 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre Ağustos'ta 54,3 düzeyinde gerçekleşen manşet PMI

Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre Ağustos'ta 54,3 düzeyinde gerçekleşen manşet PMI Eylül'de 52,8'e geriledi.

Eylül'de 52,8'e geriledi. Buna karşın, önceki aya göre sektörün faaliyet koşullarında güçlü iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Böylece faaliyet koşulları son dört

ay boyunca güçlenmiş oldu.

Covid-19 salgınında en kötünün geride kalmasının ardından normale dönüş sürecinin devam etmesi, talebin

Eylül ayında da iyileşmesini sağladı. Bunun sonucu olarak, üretim ve yeni siparişlerdeki büyüme sürdü. Her iki alt endeks de üst üste dördüncü ay artış gösterdi. Bununla birlikte, büyüme Ağustos'a göre hız kesti.

Firmalar artan siparişler doğrultusunda, Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı gerçekleştirdi. Kapasitedeki genişlemenin yanı sıra yeni siparişlerdeki artışın ivme kaybetmesi, firmaların birikmiş işlerini azaltmasına olanak sağladı.

Sanayi üretimi hız kesti

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) Eylül'de 52.8'e gerilemekle birlikte yine de önceki aya göre sektörün faaliyet koşullarında iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Böylece faaliyet koşulları son dört ay boyunca güçlenmiş oldu. Firmalar artan siparişler doğrultusunda Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı gerçekleştirdi. **İSO Türkiye** Sektörel PMI Eylül verilerine göre de 10 sektörün çoğunluğunda faaliyet koşulları iyileşmeyi sürdürdü ancak bazı alanlarda zayıflıklar devam etti. Ana metal ile kimyasal, plastik ve kauçuk sektörleri büyümede başı çekerken, gıda ürünleri ile giyim ve deri ürünleri gibi sektörlerde faaliyet koşulları yavaşladı. Üretim 10 sektörün sekizinde artış gösterirken, en hızlı üretim artışı kimyasal, plastik ve kauçuk kategorisinde gerçekleşti. Üretimi azalan sektörler giyim ve deri ürünleri ile gıda ürünleri oldu. Büyük ölçüde Türk lirasındaki zayıflığın yansıması olarak, girdi maliyetleri tüm sektörlerde sert şekilde artmaya devam etti ve sektörlerin çoğunda enflasyon Ağustos ayına göre hızlandı. Nihai ürün fiyatları enflasyonu da sektörlerin çoğunluğunda hızlandı. **EKONOMİ SERVİSİ**

OSB'LER EYLÜL'DE TAM KAPASİTE ÇALIŞTI

Sanayici üretimde elektrik rekoru kırdı

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu (OSBÜK) İstişare ve Değerlendirme Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, OSBÜK ile bir önceki toplantının yapıldığı mayıs ayıyla kıyasla daha pozitif ve güçlü bir görünüm olduğunu söyledi.

OSB'NİN VERİMİ
EYLÜL'DE ARTTI

Varank, sanayideki elektrik tüketiminin artış eğiliminde olduğunu altını çizerek, şu ifadeleri kullandı: "Organize Sanayi Bölgelerimiz, eylülün ilk 25 gününde, son 6 ayın elektrik tüketimi rekorunu kırdı. Marta göre yüzde 7 daha fazla elektrik tüketiyorsunuz, bu üretimin izlediği seyir açısından çok anlamlı bir gösterge. Dolayısıyla üçüncü çeyreğe ilişkin öncü göstergeler, şimdiden güçlü bir büyümeye işaret ediyor. Ümit ediyorum ki, bu performansı yılın son çeyreğinde de sürdüreceğiz, 2021'e iyi bir başlangıç yapacağız." Varank, reel sektörün ilk 8 aydaki yatırım talebinin salgın koşullarına rağmen, geçen senenin aynı dönemine göre yüzde 30 daha fazla olduğunu vurgulayarak, "Ağustos'ta 911 yeni teşvik belgesi düzenledik. Sadece bu belgelerin yatırıma dönmesi sayesinde 18 milyar liranın üzerinde yatırım yapılacak ve 28 bin 400 vatandaşımıza yeni iş imkanları oluşacak" diye konuştu.

PANDEMİDE BİN 676
YETKİ BELGESİ VERİLDİ

Son 5 ayda Bakanlıkça atılan adımlardan bahseden Varank, yoğun bakım solunum cihazından aşı ve ilaç geliştirme projelerine kadar gerçekleştirilen çalışmalarını anlattı. Varank, Türk Standardları Enstitüsü kanalıyla güvenli üretim, hizmet, turizm ve okulum temiz belgeleri vermeye başladıklarını, bu kapsamda şimdiye kadar toplam 1676 belge verdiklerini bildirdi. İlçe bazlı teşvik sistemini de hataya geçirdiklerini anımsatan Varank, bölgesel yatırımları özendirerek önemli bir yeniliği daha uygulamaya aldıklarını söyledi. Varank, yoğun istihdam gerektiren yatırımlara esnek SGK işveren prim desteğini getirdiklerini belirterek, şunları kaydetti: "Emek yoğun yatırımlarda yatırımcıya vergi indirimi desteği yerine, ilave SGK istihdam desteği talep etme hakkını da veriyoruz. Bu esnek teşvik metoduyla, bölgesel ölçekte yoğun istihdam sağlayacak yatırımlara kolaylık sağlıyoruz."

Sanayide yeni normal elektrik tüketim değerlerine de yansdı. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, "OSB'lerimiz eylülün ilk 25 gününde, son 6 ayın elektrik tüketimi rekorunu kırdı. Üçüncü çeyreğe ilişkin öncü göstergeler, şimdiden güçlü bir büyümeye işaret ediyor. 2021'e iyi bir başlangıç yapacağız" dedi.

**SON 2,5 YILIN
EN İYİ İSTİHDAM
VERİLERİ GELDİ**

D Sanayi üretiminin, sokağa çıkma kısıtlaması olan dönemlerde bile durmadığına dikkati çeken Varank, **Istanbul Sanayi Odası**'nin açıkladığı verileri de değerlendirerek şöyle devam etti: "Uyguladığımız politikaların sonucu olarak, hazirandan itibaren ekonomi tekrar canlanmaya başladı. İmalat sanayinde siparişler, üretim, kapasite kullanım oranları ve ekonomik güven göstergeleri yükseldi. Eylülde 52,8

değerini alan İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi, 4 aydır eşik değerin üzerinde bir performans gösteriyor. Veride en dikkat çekici gelişme, istihdam oluşturma hızının güçlenmesi. Firmalar artan siparişler doğrultusunda, Şubat 2018'den beri en yüksek oranda istihdam artışı gerçekleştirdi. Üretim 10 sektörün 8'inde artış gösterirken, en hızlı üretim artışı kimya, plastik ve kauçuk kategorisinde oldu."